

UZASADNIENIE

R. M. został oskarżony o to , że :

1. w okresie czasu od stycznia 2012r. do 7 lipca 2013r. w miejscowości T. , województwo (...) , znęcał się nad swoją żoną A. M. w ten sposób , że znajdując się w stanie nietrzeźwości bezpodstawnie wszczynał awantury domowe w czasie których bił pokrzywdzoną rękoma po całym ciele , wyzywał słowami powszechnie uznanymi za obelżywe grożąc przy tym pozbawieniem życia i pobicie zaś w dniu 26 czerwca 2013r. pobił pokrzywdzoną po głowie i kopnął w okolice lewego kolana powodując krwiak , czego następstwem było targnięcie się przez pokrzywdzoną na własne życie w dniu 27 czerwca 2013r. , natomiast w dniu 7 lipca 2013r. ponownie pobił żonę pięściami po głowie i ciele oraz kopnął powodując stłuczenie lewego oczodołu , stłuczenie lewego ramienia i obu stawów kolanowych

to jest o czyn z art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 207 § 3 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

2. w dniu 23 kwietnia 2012r. w R. , działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej , groźbami pozbawienia życia doprowadził teściową J. R. do rozporządzenia cudzym mieniem zmuszając ją do zaciągnięcia pożyczki poprzez zawarcie umowy nr (...) z Euro Bankiem o pożyczkę w wysokości 21.309,57 złotych działając na szkodę J. R.

to jest o czyn z art. 282 k.k.

Wyrokiem z dnia 24 marca 2016r. , wydanym w sprawie II K 45/15 , Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej :

I. uniewinnił oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu w punkcie 2 aktu oskarżenia czynu z art. 282 k.k. i koszty sądowe w tej części przejął na rachunek Skarbu Państwa ,

II. uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu w punkcie 1 aktu oskarżenia czynu, przy zastosowaniu art. 4 §1 k.k. i za to na podstawie art. 207 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 2 lat pozbawienia wolności ,

III. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. , art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonemu na okres próby 5 lat ,

IV. na podstawie art. 73 §1 k.k. oddał oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora sądowego ,

V. na podstawie art. 72 §1 pkt 5 k.k. zobowiązał oskarżonego w okresie próby do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu ,

VI. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata M. K. kwotę 1.505,52 złote , w tym 281,52 złote podatku VAT , tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu ,

VII. zwolnił oskarżonego w całości od ponoszenia kosztów sądowych .

Apelację od wyroku , na niekorzyść oskarżonego , wniósł Prokurator .

Prokurator zaskarżył wyrok w części dotyczącej czynu z art. 282 k.k. oraz kary wymierzonej za pierwszy czyn zarzucany oskarżonemu - w całości na niekorzyść oskarżonego. Prokurator podniósł zarzuty błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść i wyrażający się w przyjęciu , że postawa oskarżonego , jego właściwości i warunki osobiste , dotychczasowy sposób życia oraz postawa po popełnieniu przestępstwa uzasadniają przekonanie , że cele kary zostaną osiągnięte pomimo zawieszenia wykonania orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności, podczas gdy prawidłowa analiza wykazanych wyżej okoliczności prowadzi do wniosku oczywiście przeciwnego oraz w zakresie czynu zarzucanego oskarżonemu w punkcie drugim

- obrazę art. 410 k.p.k. i art. 4 k.p.k. mających wpływ na treść orzeczenia poprzez nie oparcie rozstrzygnięcia na całokształcie materiału dowodowego ujawnionego na rozprawie głównej podczas , gdy uwzględnienie go w całości również w zakresie przemawiającym na niekorzyść oskarżonego doprowadziłoby do uznania , że zachowanie oskarżonego w ramach tego czynu wyczerpuje znamiona art. 286 § 1 k.k.

W konkluzji Prokurator wniósł o uchylenie wyroku w części dotyczącej uniewinnienia oskarżonego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Rawie Mazowieckiej oraz o uchylenie wyroku w części zawierającej rozstrzygnięcie w przedmiocie warunkowego zawieszenia wykonania kary 2 lat pozbawienia wolności na okres próby 5 lat , oddania oskarżonego pod dozór kuratora sądowego i zobowiązania oskarżonego do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu .

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył , co następuje:

Apelacja Prokuratora jest bezzasadna .

Odnosząc się do zarzutów podnoszonych w apelacji oraz jej uzasadnienia w zakresie zastosowania przez sąd instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności należy podnieść , że sąd I instancji prawidłowo ocenił i przyjął , że wobec oskarżonego zachodzi pozytywna prognoza kryminologiczna , uzasadniająca skorzystanie przez oskarżonego z dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia kary pozbawienia wolności.

Należy w tym miejscu podkreślić , że podstawową przesłanką stosowania warunkowego zawieszenia wykonania kary jest pozytywna prognoza , wyrażająca się w przekonaniu sądu , że sprawca wykona nałożone obowiązki próby i nie powróci do przestępstwa , a zatem wykonanie wymierzonej mu kary nie jest konieczne . O pozytywnej prognozie , uzasadniającej zastosowanie warunkowego zawieszenia wykonania kary , decyduje całościowa ocena przesłanek wskazanych w art. 69 § 2 k.k. (por. wyrok SN z dnia 21 listopada 2013r. , IX Ka 1428/13 , LEX nr 1717621)

Biorąc pod uwagę , podkreślany przez Prokuratora w apelacji , fakt wcześniejszej karalności oskarżonego , który , w ocenie oskarżyciela publicznego , nie pozwala na warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej wobec oskarżonego kary należy podnieść , że nie każdy przypadek wcześniejszej karalności powinien automatycznie przesądzać o bezskuteczności dotychczasowej resocjalizacji . Istotne jest bowiem chociażby to kiedy oskarżony dopuścił się czynów za które został już skazany , czy wcześniejsze skazania dotyczyły czynów tożsamyh rodzajowo oraz ich stopień społecznej szkodliwości. W tym miejscu należy podnieść , że faktycznie oskarżony był karany w latach 2012 i 2013 , ale za czyny rodzajowo inne , a jeden z tych czynów w obecnym stanie prawnym stanowi wykroczenie . Istotne jest również to , że oskarżony co najmniej od sierpnia 2013r. do marca 2016r. nie wchodził w konflikt z prawem , tym samym zachodzą podstawy do przyjęcia , że cele kary zostaną wobec oskarżonego osiągnięte bez konieczności stosowania kary izolacyjnej . Prawidłowo sąd I instancji ustalił także , że warunki osobiste oskarżonego dają podstawę do przyjęcia , że oskarżony zrozumiał naganny charakter swojego zachowania . Oskarżony , co wynikało z zeznań świadka-kuratora K. P. mieszkał razem ze swoimi dziećmi , opiekował się nimi , podjął także terapię odwykową . W kontekście stanu zdrowia oskarżycielki posiłkowej należy podkreślić , że ma to istotne znaczenie w zakresie dalszej opieki nad małoletnimi . Orzeczenie w takim przypadku bezwzględnej kary pozbawienia wolności skutkowałoby bowiem ciężkimi konsekwencjami dla dzieci oskarżonego i nie poprawiłoby sytuacji małoletnich . W takim wypadku zarówno w interesie jak i w odczuciu społecznym nie jest odbywanie przez oskarżonego kary bezwzględnej pozbawienia wolności . Te wszystkie okoliczności powodują , że wykonanie wymierzonej kary nie będzie konieczne dla wdrożenia oskarżonego do przestrzegania porządku prawnego, a sam fakt postępowania karnego i poniesionych konsekwencji skłoni oskarżonego do refleksji nad własnym życiem i zmiany dotychczasowego postępowania . Istotne jest także to , że zastosowany wobec oskarżonego okres próby ma maksymalny wymiar – 5 lat , a oskarżony został oddany w okresie próby pod dozór kuratora, co niewątpliwie pozwoli na zweryfikowanie postawy oskarżonego . Nadto został na oskarżonego nałożony obowiązek powstrzymania się od nadużywania alkoholu . W tych okolicznościach warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności znalazło swoje uzasadnienie w przesłankach o których mowa w art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności będzie wystarczającą, a zarazem konieczną karą dla osiągnięcia wobec oskarżonego wszystkich celów kary .

Odnosząc się do zarzutu apelacji w zakresie dotyczącym czynu z art. 282 k.k. należy podnieść, że Sąd Rejonowy w sposób rzetelny i kompletny zebrał materiał dowodowy, należycie i wnikliwie go rozważył, a stanowisko swoje szczegółowo i wyczerpująco uzasadnił. Sąd pierwszej instancji należycie rozważył wszystkie okoliczności sprawy jakie zostały ujawnione, zgodnie z prawem procesowym w toku rozprawy oraz ocenił je zgodnie z wymogami przepisów postępowania (art. 4 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k.) Co istotne jednak należy tutaj podnieść, że uznanie przez sąd I instancji, iż zachowanie oskarżonego w ramach zarzucanego mu czynu z art. 282 k.k. wyczerpuje znamiona art. 286 § 1 k.k. - tak jak to zostało podniesione w zarzucie apelacji - stanowiłoby, w ocenie sądu odwoławczego, przekroczenie granic zawartych w akcie oskarżenia. Oskarżonemu bowiem zarzucono, że w dniu 23 kwietnia 2012r. w R., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej groźbami pozbawienia życia doprowadził teściową J. R. do rozporządzenia cudzym mieniem zmuszając ją do zaciągnięcia pożyczki poprzez zawarcie umowy z Euro Bankiem o pożyczkę w wysokości 21.309,57 złotych działając na szkodę J. R.. Zgodnie z orzecznictwem SN (por. wyrok SN z dnia 27 stycznia 2006r., WK 27/05, OSNwSK 2006/1/234) kodeks postępowania karnego dopuszcza inne określenie (opisanie) przez sąd zarzucanego oskarżonemu czynu, ale nowo opisany czyn nie może przekraczać określonych aktem oskarżenia granic, dotyczących konkretnego zdarzenia faktycznego. Granice te zaś wyznacza podmiot przestępstwa, przedmiot ochrony prawnej, a w jego ramach także rodzaj przestępstwa, przedmiot czynności wykonawczej, miejsce i czas działania, osoba oskarżonego i pokrzywdzonego. Opis czynu może być niekiedy modyfikowany przez sąd, stwierdzić jednak trzeba, iż wspomniana modyfikacja nie może naruszać istoty zarzucanego oskarżonemu przestępstwa ujętego w akcie oskarżenia. Biorąc pod uwagę powyższe, działanie przestępcze, o którym mowa w art. 282 k.k., podjęte przez sprawcę w celu osiągnięcia korzyści majątkowej polega na doprowadzeniu innej osoby do rozporządzenia mieniem własnym lub cudzym w ten sposób, że sprawca używa przemocy, grozi zamachem na życie lub zdrowie albo gwałtownym zamachem na mienie. W przypadku zaś występku z art. 286 § 1 k.k. od strony przedmiotowej tego przestępstwa wymagane jest: wprowadzenie w błąd, wyzyskanie błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania pokrzywdzonego i doprowadzenie tymi sposobami do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Inny jest zatem przedmiot czynności wykonawczej, Działanie oskarżonego opisane w zarzucanym przez oskarżyciela publicznego czynie, a polegające na doprowadzeniu groźbami pozbawienia życia J. R. do rozporządzenia cudzym mieniem nie może być uznane przez sąd za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k., gdyż nie może ono odpowiadać kategorii zachowań opisanych w art. 286 § 1 k.k. Ponadto w przypadku ustalenia, że oskarżony zrealizował znamiona art. 286 § 1 k.k., biorąc pod uwagę strony umowy pożyczki, należałoby przyjąć, że oskarżony doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez Euro Bank, a zatem działał na szkodę Euro Banku, a nie na szkodę J. R., inna jest zatem osoba pokrzywdzonego.

Biorąc powyższe pod uwagę sąd odwoławczy, na podstawie art. 437 § 1 k.p.k., utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Oskarżonemu, na etapie postępowania odwoławczego, została udzielona pomoc prawa z urzędu. W związku z tym, w oparciu o § 2, § 4 ust. 1 i 3, § 17 ust. 2 pkt 4 i § 20 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. 2015.1801) przyznano obrońcy z urzędu kwotę 720,22 złotych tytułem nieopłaconych w całości kosztów pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu w postępowaniu przed sądem drugiej instancji. Koszty te obejmują dwa terminy rozprawy odwoławczej, podatek VAT oraz uzasadnione wydatki obrońcy w postaci kosztów dojazdu na termin rozprawy apelacyjnej – zgodnie z wnioskiem obrońcy.

Z uwagi na to, że w sprawie z oskarżenia publicznego środek odwoławczy został wniesiony wyłącznie przez oskarżyciela publicznego, na podstawie art. 636 § 1 k.p.k., kosztami sądowymi za postępowanie odwoławcze obciążono Skarb Państwa.